Suriname Time Machine

Samen kaarten lezen

Van Suriname Time Machine naar een citizen-sciencetool voor historische kaarten

Thunnis van Oort · Huygens Instituut ·

Geobuzz, 17 november 2026

Kaart: Paramaribo, 1916

Steeds meer erfgoed over Suriname is digitaal. Hoe benutten we dit optimaal?

Digitaal beschikbaar, maar verspreid

Registers en akten

Nationaal Archief Suriname, Nationaal Archief

Kaarten via IIIF

UvA / Allard Pierson, UB Leiden, Nationaal Archief

Foto's en beeldbanken

Erfgoedinstellingen in Nederland en Suriname

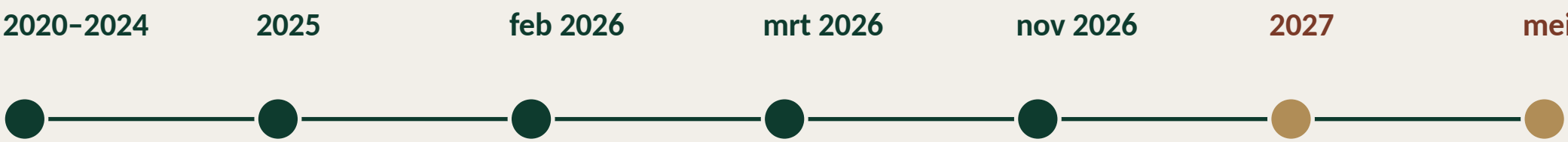
Verhalen en oral history

Uit de gemeenschappen; o.a. STICHJI

Suriname Time Machine: één portal

- Zoveel mogelijk data op één plek aanbieden
- En met elkaar verbinden: via plaatsen, personen, organisaties en bronnen
- Voor en met Surinaamse (diaspora) gemeenschappen
- Volgens de afspraken van het Netwerk Digitaal Erfgoed: open standaarden, IIIF en duurzame identifiers
- Time Machine: bestaand concept (d.a. Venetië, Amsterdam, Utrecht enz.)

Van HDSC naar Suriname Time Machine, 2020–2028

2020–2024	2025	feb 2026	mrt 2026	nov 2026	2027	mei 2028
HDSC	**STM 1**	**Sranan Story Collective**	**Mapathon**	**STM 2**	**Kaarttool**	**Afronding**
Historische Database van Suriname en de Cariben (Radboud): de basis van STM	Verbonden digitaal erfgoed (Stichting Pica)	Citizen science met Surinaamse (diaspora) gemeenschappen (KNAW)	Kaarten georefereren en annoteren met het publiek	Erfgoed en Migratie, tot april 2028 (Stichting Pica)	Re:charted wordt een citizen-sciencetool	Huidige projecten lopen af (SSC/KNAW tot mei 2028)

Partners o.a.: Nationaal Archief Suriname (NAS), KB Nationale Bibliotheek, Stichting Surinaamse Genealogie (SSG), Nationaal Archief, UvA / Allard Pierson, UB Leiden, Radboud Universiteit, Allmaps, Wikimedia Nederland, STICHJI, Our HERitage, Anton de Kom Universiteit, Nationaal Instituut voor Geschiedenis en Cultuur (Suriname), Historische Database van Suriname en de Cariben (Radboud Universiteit).

De Suriname Time Machine verbindt bronnen via vier kernentiteiten

Plaatsen

Plantages, straten, adressen, gebouwen en rivieren, met coördinaten en historische namen.

Personen

Persoonsvermeldingen uit registers en akten; elke vermelding blijft een eigen observatie.

Organisaties

Plantages als onderneming, overheidsinstellingen, kerken en scholen.

Bronnen

Registers, akten, almanakken, kaarten, foto's en oral history, met verwijzing naar het archief.

Nu gekoppeld: slavenregisters en emancipatieregisters, wijkregisters van Paramaribo, Surinaamsche Almanakken, collectie Dikland (documentatie over plaatsen), beeldbank Rijksmuseum en Wikidata.

Binnenkort: burgerlijke stand, volkstellingen 1921 en 1950, migratieregisters en de oral-historycollectie van STICHJI.

Plaats is de ruggengraat

Historische gazetteer

Eén register van plaatsen met varianten van namen, door de tijd heen.

Verrijkingen (vectorisaties)

Plantages, (water)wegen, locatiepunten (adressen Paramaribo), divisies en districten, enz.

Geogerefereerde kaarten

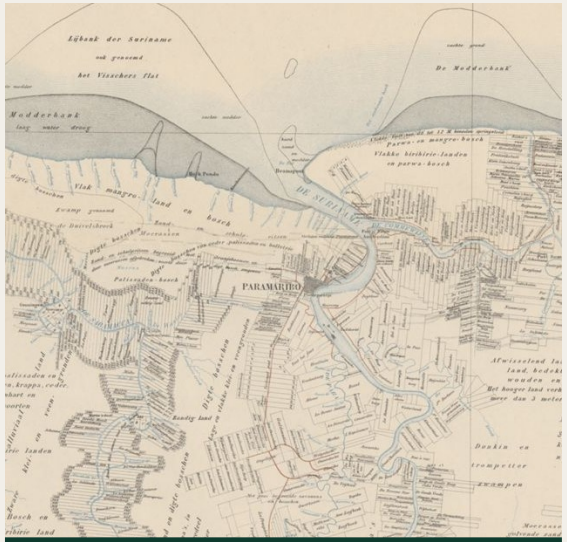
Tientallen kaarten van Suriname via IIIF, gegeorefereerd via Allmaps.

Paramaribo, 1916

Bronnenpublicaties: verrijkingen als open data

GIS plantages

1882 · Cateau van Rosevelt

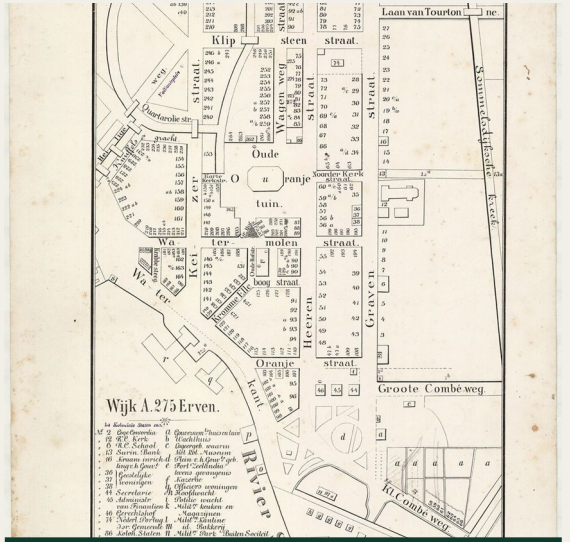
1930 · Bakhuis & De Quant

Plantages, (water)wegen, nederzettingen in Suriname als GIS-laag, op basis van de kaarten van 1882 en 1930.

doi.org/10.34894/TE6FXN · CC BY 4.0

edu.nl/ge8x7

Locatiepunten Paramaribo

1885 · A.J. Meyer

1916–17 · Opnemingsdienst

Locatiepunten van erven (adressen), met de straten van 1885 en 1916 en de wijkgrenzen.

doi.org/10.34894/UNFLPK · CC BY 4.0

edu.nl/wx9ad

Demo: Suriname Time Machine

surinametijdmachine.org

edu.nl/q8g83

Let op: werk in uitvoering → nog geen publieksvriendelijke interface

Sranan Story Collective: erfgoed samen met gemeenschappen

“Jouw verhaal hoort erbij.”

Het Sranan Story Collective is het citizen-science-onderdeel van STM, aan het Huygens Instituut met steun van de KNAW. Community builders bouwen relaties op met (diaspora)gemeenschappen en organisaties.

Deel je kennis Familieverhalen, beelden, plekken en herinneringen.

Denk mee Over het gebruik van bronnen en de vragen die ze oproepen.

Ontmoet elkaar Bijeenkomsten, workshops en mapathons.

Waarom kaarten lezen met gemeenschappen?

- Kennis van plaatsen, namen en verhalen die niet in de archieven staat
- Zeggenschap over het eigen koloniale erfgoed
- Meedoen geeft groepsgevoel
- Gebruikers bepalen mee hoe de tool wordt, vanaf het begin
- Alle resultaten zijn openbaar en voor iedereen beschikbaar

srananstorycollective.com

edu.nl/bwjmf

SRANAN STORY COLLECTIVE
× SURINAME TIJD MACHINE

Kom naar de lancering!

van het Sranan Story Collective

29 NOV 2026

Ontdek. Beleef. Verbind.

Ontdek, beleef en verbind tijdens een bijzondere middag georganiseerd door Sranan Story Collective en Suriname Tijd Machine. We trappen af met een inspirerende netwerkmeeting waar we ons gloednieuwe collectief lanceren!

Zondag 29 november · vanaf 14:00 uur

Start programma 14:15 uur · Afsluitende borrel tot 17:30 uur

Zandkasteel

Bijlmerplein 888, 1102 MG Amsterdam-Zuidoost
Goed bereikbaar met het OV, op loopafstand van station Amsterdam Bijlmer-ArenA.

Wat kun je verwachten?

Een inspirerend middagprogramma met een talkshow vol verhalen en verbinding.
Ruimte om te netwerken met gelijkgestemden.
Een gezellige afsluitende borrel om na te praten.

Oproep: Welk voorwerp verbindt jou met Suriname?

Breng een voorwerp mee dat voor jou een speciale betekenis heeft met Suriname — zoals een foto, lp, cd of ander betekenisvol voorwerp. Tijdens de talkshow staan we stil bij de verhalen die deze voorwerpen tot leven brengen!

Maximaal 100 plaatsen. Meld je snel aan!

Verzeker je van een plek. Aanmelden en meer informatie:

srananstorycollective.com
surinametijdmachine.org

Je gegevens worden uitsluitend gebruikt voor de organisatie van dit evenement, tenzij je expliciet toestemming geeft voor onze nieuwsbrief.

Deel 2

Wat koppelen via plaatsen oplevert

Een voorbeeld uit HackaLOD 2026: “I Was Here”, werkend prototype gebouwd in 24 uur.

Winnaar van de juryprijs

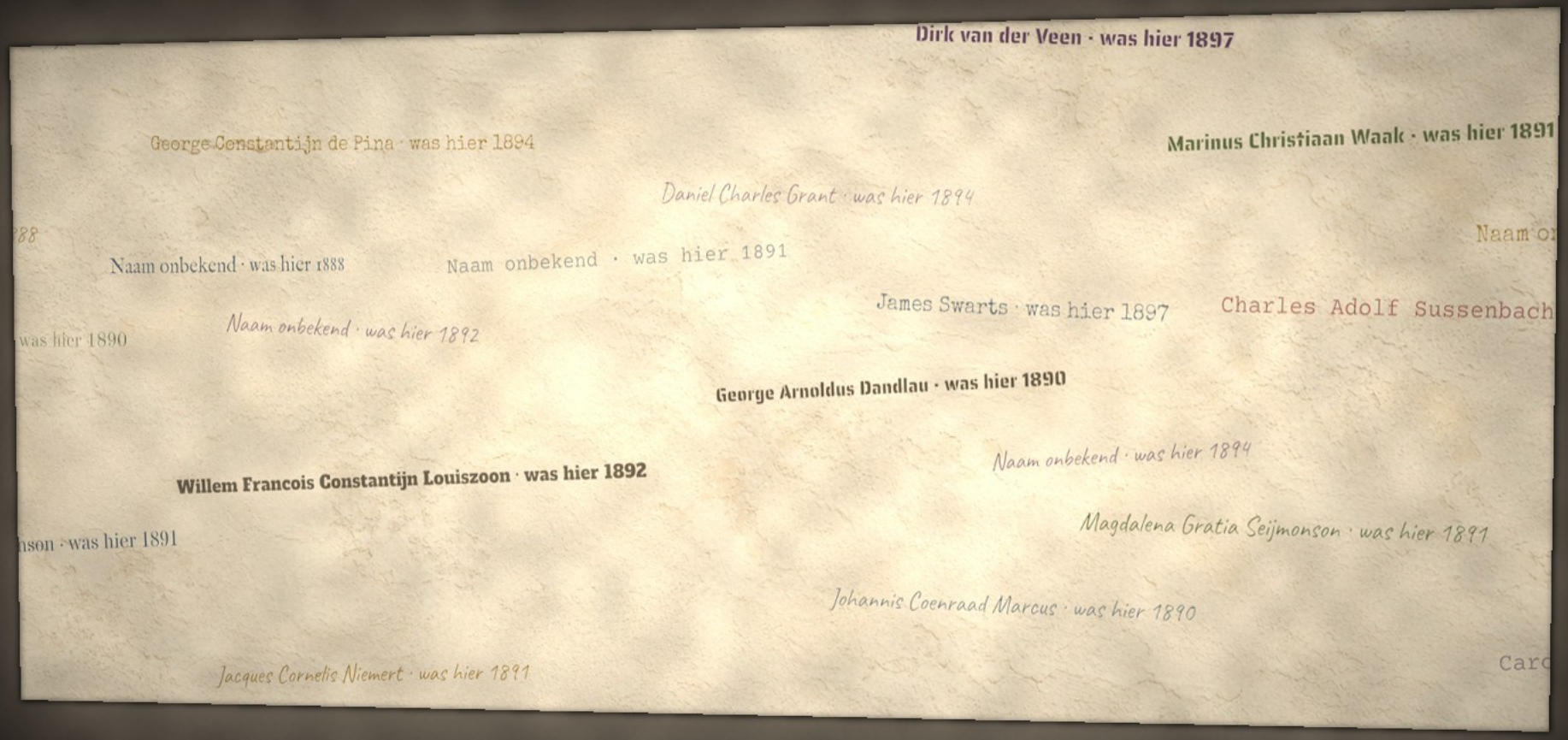

Uitreiking Juryprijs HackaLOD 2026, Nieuwe Kerk Middelburg (31 oktober 2026)

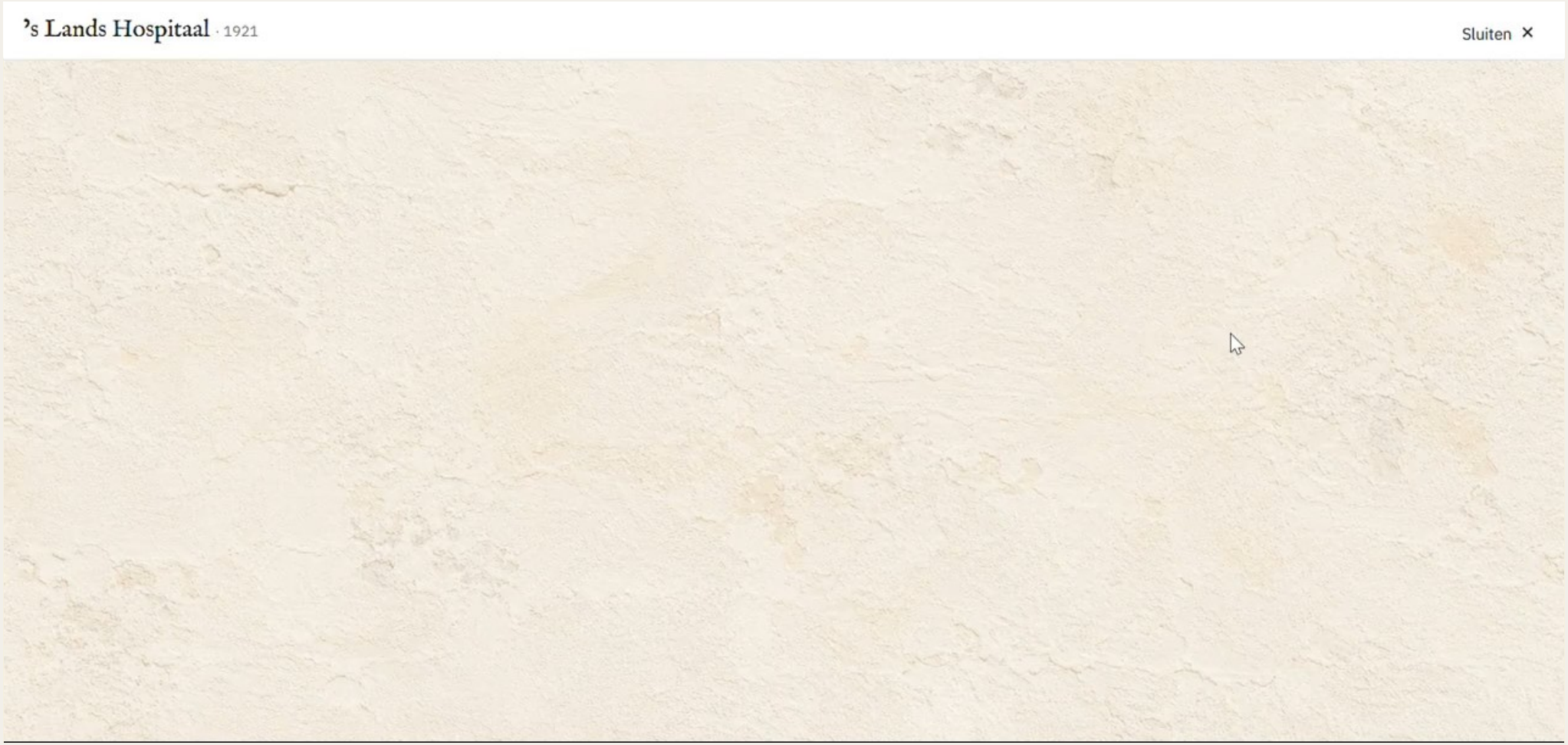
Julius Eduard Muller. Het Militair Hospitaal (1898 – 1902). Rijksmuseum, https://id.rijksmuseum.nl/200696569

‘I was here’ geprojecteerd op de namenmuur op een locatie

Elke plek op de kaart heeft zijn eigen muur met de namen van iedereen die er in de archieven voorkomt, met het jaar waarin ze er waren. Ons startpunt: ‘s Lands Hospitaal in Paramaribo

Een familie uit de migratieregisters op de kaart

Van de namenmuur naar een familienetwerk, en van daar naar de plaatsen waar ze woonden en werkten.

Eén plek, tienduizenden mensen

Overlijdensakte van Johannes Pieter de Graaff, Paramaribo, 24 juli 1907 (folio 775). Aangever Joseph van de Winkel, administrateur van het Militair Hospitaal. Nationaal Archief Suriname 2.10.61, inv. 1117, scan 0174. Bekijk de bron ↗

Wie er bleef

In de volkstelling van 1921 woont zijn dochter Cornelia Maria aan de Idsingastraat met waarschijnlijk haar broer J.J. de Graaff (1882) en haar dochters Johanna Cornelia Maria (1910) en Cornelia Henriette (1915), al onder de naam Van der Erf. Hun vader, de fuselier Gerardus Henderikus van der Erf, had beide meisjes in 1918 samen met Cornelia Maria erkend. Cornelia Maria overleed in 1958 in Paramaribo.

Bronnen: Zeeuws Archief (geboorte 1845, overlijden vader 1845, huwelijk ouders 1831, overlijden moeder 1864), overlijdens- en geboorteakten Paramaribo (Nationaal Archief Suriname 2.10.61), huwelijksakten 1881 en 1893, erkenning 1918, volkstellingen 1921 en 1950. Redactie: Nisha Marapin en Thunnis van Oort.

Vanaf een verhaal inzoomen op ’s Lands Hospitaal aan de Gravenstraat: 88.127 persoonsvermeldingen op één adres

Je eigen verhaal toevoegen, met je telefoon

1. **Scan de QR-code bij een naam**
   Op de namenmuur of in de kaart. Geen app store, geen account.

2. **Vertel wat je weet**
   Je spreekt in; er loopt een live transcript mee.

3. **AI doet voorstellen**
   Personen, plaatsen, datums, gebouwen, beroepen en relaties.

4. **Jij beslist**
   Je bevestigt of verbetert. De AI beslist nooit zelf.

5. **Direct zichtbaar in de projectie**
   Wijzigingen verschijnen live op de namenmuur, met bronvermelding.

Demo: youtube.com/watch?v=29jwLlPVJ84

Deel 3

Van mapathon naar re:charted

Wat we leerden toen we het publiek uitnodigden om kaarten te lezen

Mapathon, 9 maart 2026: kaarten als bron voor Surinaamse geschiedenis

Mapathon in het Bushuis, Amsterdam, met kaarten van de universiteitsbibliotheken van Amsterdam en Leiden (ca. 80 deelnemers)

Georefereren

Kaarten op moderne coördinaten leggen in Allmaps.

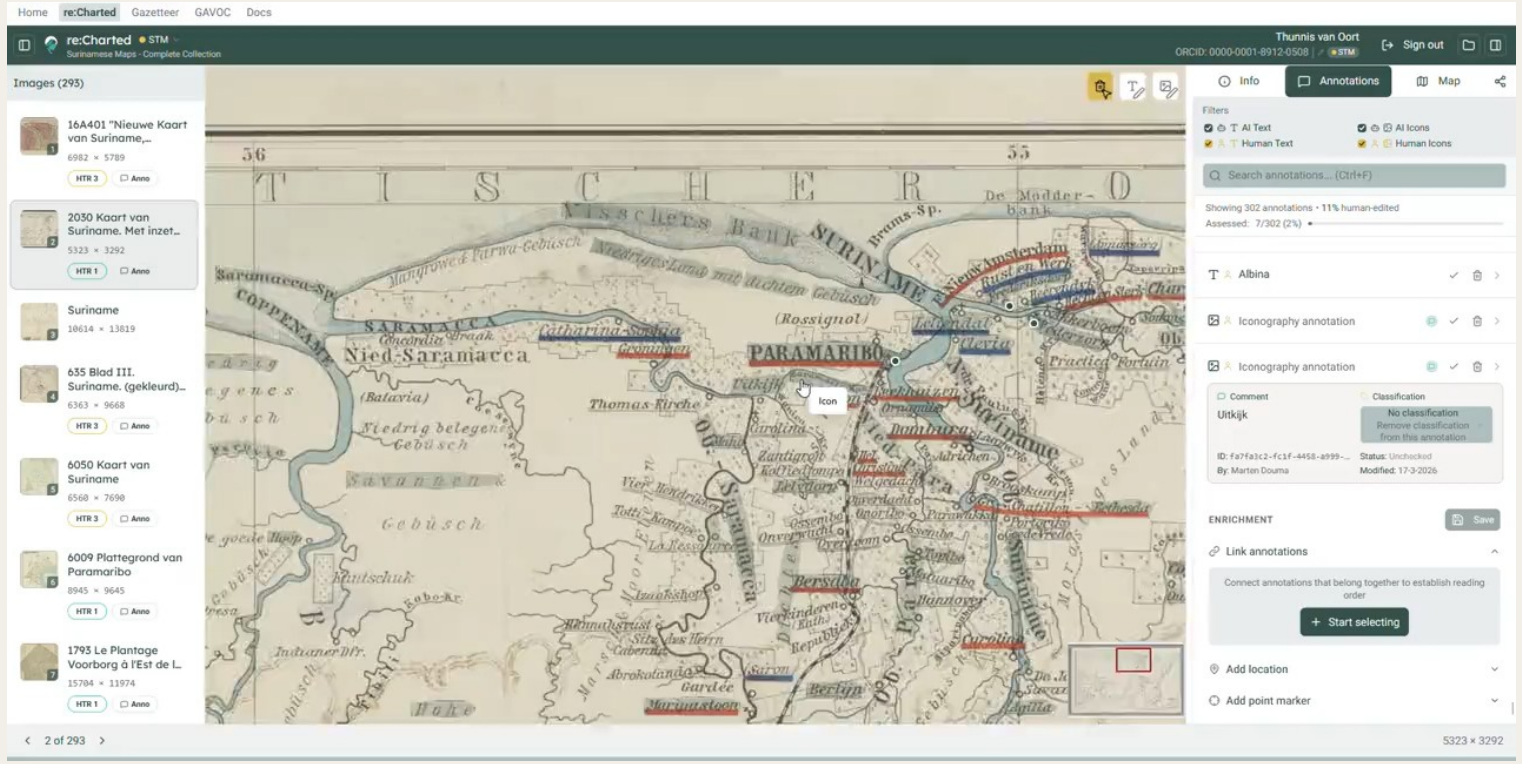
Wikidata verrijken

Plantages en erfgoedlocaties aanvullen, met Wiki Goes Caribbean.

Annoteren

Namen en details op kaartbeelden vastleggen in re:charted.

Re:charted: annoteren op het kaartbeeld

Kaarten van Suriname verkennen en annoteren in re:charted (necessaryreunions.org/viewer?project=suriname)

- Annotaties en transcripties direct op de kaart
- 293 kaarten via één IIIF-manifest
- Opslag in AnnoRepo, volgens W3C Web Annotation
- Werkt samen met Allmaps
- Gebouwd in Necessary Reunions (NWO) door Jona Schlegel en Leon van Wissen

Een onderzoekerstool, nog geen publiekstool

Veel gebruikers tegelijk

De tool is niet gebouwd op tientallen mensen die tegelijk werken.

Snelheid

Grote kaartbeelden laden soms traag.

Complexe taken

Taken zijn niet op te knippen in kleine, haalbare stappen.

Lokale kennis

Deelnemers die de geografie van Suriname kennen, moeten die kennis makkelijk kunnen inbrengen.

Deel 4

Een citizen-sciencetool voor IIIF-kaarten

Wat we in 2027 bouwen, hoe we dat doen, en waar we hulp bij zoeken

Generiek, zodat elke IIIF-kaartcollectie het kan gebruiken

We bouwen re:charted uit tot een open tool waarmee iedereen historische kaarten kan annoteren. Eerst voor Suriname, daarna voor elke collectie die kaarten via IIIF aanbiedt.

Binnen de Citizen Science Incubator van de KNAW (Huygens PACT), met het Sranan Story Collective.

Onze kaartbronnen, en daarna andere

- Allard Pierson / UB Amsterdam
- Universitaire Bibliotheken Leiden
- Nationaal Archief
- en elke andere IIIF-collectie

Iteratief bouwen, met gebruikers vanaf de eerste dag

1

Ontwerpen

Taken opknippen in kleine stappen

2

Testen

Met de community: deelnemers die Suriname en zijn plaatsen kennen

3

Verbeteren

Interface en snelheid, op basis van hun input

4

Openstellen

Voor andere IIIF-collecties

Open standaarden en aansluiting

IIIF · W3C Web Annotation · AnnoRepo (CLARIAH) · NDE-annotatiepilot · Loghi (tekstherkenning)

Planning: start januari 2027 · testrondes en mapathons in de loop van 2027 · tool klaar eind 2027

Wie we in 2027 zoeken

Kenners van Suriname

Deelnemers met een Surinaamse achtergrond die Paramaribo en de plaatsen in Suriname kennen.

Geo-enthousiastelingen

Mensen die graag met kaarten, georefereren en plaatsnamen werken.

Testers

Meedoen aan testrondes en mapathons, en zeggen wat beter kan.

Doe mee

Zet je naam en e-mailadres op de lijst die rondgaat. We nemen in 2027 contact op.

Lees mee

surinametijdmachine.org/participatie

necessaryreunions.org/viewer?project=suriname

thunnis.van.oort@huygens.knaw.nl

Een project van

huygens instituut

Gefinancierd door

stichting pica

KNAW

